

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

21.12.2022 № 3

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти

Розробники:

кафедра методики дошкільної та початкової освіти,
секція розвивального навчання
кафедри методики дошкільної та початкової освіти,
Центр громадянського виховання

Харків - 2022

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ

1.1. Загальні положення.

Комплексну програму підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти розроблено відповідно до державної політики в галузі дошкільної освіти, стратегій щодо оновлення її змістово-методичного, технологічного забезпечення, потреби підвищення якісного показника дошкільної освіти та згідно з положеннями чинного законодавства – *законами України*: Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145-VIII (зі змінами), Законом України «Про дошкільну освіту» від 16.01.2020 року № 463-IX (зі змінами); *постановами Кабінету Міністрів України* «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 року № 800 (зі змінами 27.12.2019 р.) та «Національна рамка кваліфікацій від 03.11.2011 року № 1341 (зі змінами); *Розпорядженням Кабінету Міністрів України* від 14.12.2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; *професійним стандартом* «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 року № 755-21; *типовою програмою* підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 31.03.2021 р. № 397; *Типовою програмою* підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженої наказом МОН України від 29.11.2022 № 1067; *листа МОН України* «Про методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» № 1/15511-22 від 20.12.2022, та на основі науково-обґрунтованих підходів до навчання дорослих.

Постановою Кабінету Міністрів України «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» визначено загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу дошкільної, позашкільної та фахової передвищої освіти, який не може бути менше ніж 120 годин (з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин обов'язково повинні бути спрямовані на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами) на п'ять років.

Законодавчими документами гарантується право кожному педагогічному працівникові підвищувати кваліфікацію в комунальному закладі післядипломної освіти, розташованому на території відповідної (за місцем проживання такого педагогічного працівника) області. Крім того, передбачено, що підвищення кваліфікації може здійснюватися за різними видами та формами за вибором педагогічного працівника.

1.2. Актуальність.

Розроблення комплексної програми підвищення кваліфікації вихователів у контексті вимог законодавства, завдань Концепції «Нова українська школа», нового Державного стандарту дошкільної освіти полягає в забезпеченні права

кожного педагога на неперервну освіту та підвищення кваліфікації в міжатастаційний період.

Комплексна програма надає можливість кожному педагогічному працівнику в межах його педагогічної автономії спланувати підвищення кваліфікації обсягом 120 годин / 4 кредити ЄКТС протягом 5-ти років та обрати освітні програми, вид і форми навчання із переліку освітніх послуг, що пропонує КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», у тому числі щодо інклюзивності, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

1.3. Цільова група.

Вихователі закладів дошкільної освіти.

1.4. Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна, заочна, дистанційна або поєднана)

1.5. Обсяг: 120 годин / 4 кредити ЄКТС.

1.6. Мета : неперервний професійний розвиток педагогічних працівників, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових ключових та професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

1.7. Основні завдання:

- формування готовності вихователів ЗДО до реалізації стратегічних завдань розвитку дошкільної освіти (*упровадження в практику закладів дошкільної освіти змісту, форм, методів організації розвивальної життєдіяльності дітей дошкільного віку з урахуванням стратегії, цілей, завдань оновленого Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти*), національної системи освіти XXI століття, інтеграції у світовий освітній простір;

- систематизація та поглиблення у вихователів ЗДО знань про сутність, специфіку, орієнтири реалізації основних напрямів модернізації сучасної дошкільної освіти на засадах традиційних для дошкільної освіти ідей – гуманістичної педагогіки, теорії природовідповідності, ідеї про патріотичне і громадянське виховання, про використання казки та гри у гармонійному розвитку особистості та ідеї солідарної відповідальності держави, громади, родини, фахівців педагогічної освіти й інших професій, причетних до піклування, догляду та розвитку дітей раннього і дошкільного віку; цінностей дошкільної освіти; з урахуванням на засадах діяльнісного, компетентнісного, особистісно-орієнтованого, інтегрованого, соціокультурного підходів і базових принципів реалізації Державного стандарту дошкільної освіти;

- усвідомлення актуальності нових підходів до формування ключових для дошкільної освіти компетентності дитини;

- засвоєння основних принципів і цінностей інклюзивної освіти, розширення знань про особливості впровадження інклюзивного навчання та реалізацію педагогічної підтримки дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти;

- обізнаність з основними принципами організації безпечного освітнього середовища та механізмами їх впровадження в закладі дошкільної освіти;

- удосконалення готовності педагогів до організації партнерства з батьками вихованців задля підвищення культури відповідального батьківства;

- опанування нових цифрових інструментів, педагогічних та інформаційних технологій і впровадження необхідних змін в освітній процес;
- сприяння формуванню та розвитку загальних і професійних компетентностей педагогів відповідно до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»;
- формування/поглиблення знань, удосконалення вмій та навичок, необхідних для виконання вихователями трудових функцій, передбачених професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти» у звичних і складних умовах;
- розвиток готовності та здатності вихователів ЗДО до постійного професійного розвитку.

1.8. Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей (доповнення та поглиблення теоретичних знань педагогів, необхідних для реалізації освітніх напрямів Державного стандарту дошкільної освіти, фахових методик, технологій);
- формування й удосконалення у вихователів ЗДО спільних для ключових компетентностей вмій, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;
- доповнення знань педагогів щодо психолого-фізіологічних особливостей дошкільників;
- ознайомлення із шляхами створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливостями (специфікою) інклюзивного навчання, способами забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;
- підготовка до використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі ЗДО, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- удосконалення мовленнєвої, цифрової, комунікаційної, інклюзивної, емоційно-етичної компетентностей.

1.9. Компетентності, що розвиваються

Зміст програми спрямовано на вдосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей відповідно до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 року № 755-21.

Опис загальних, професійних компетентностей, знань, умій, навичок та диспозицій (цінності, ставлення) прописано та деталізовано в освітніх програмах курсів підвищення кваліфікації, фахових спецкурсів та тематичних спецкурсів.

1.10. Структура:

Комплексна програма підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти включає такі компоненти:

- освітні програми за різними темами,
- освітні програми фахових спецкурсів,
- освітні програми тематичних спецкурсів,
- пролонговані методичні заходи (за окремим планом).

КОМПОНЕНТИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

	Організаційні форми	№	рік затвердження	Обсяг (к-ть год/кредитів)
<i>I</i>				
<i>Освітні програми курсів підвищення кваліфікації</i>				
1.	«Особливості організації та завершення освітнього процесу в 2021/2022 н.р. (на період дії правового режиму воєнного стану): змішане та дистанційне навчання»	1.1	2022	30 год/1 кредит
2.	«Особливості роботи вихователя з упровадження Державного стандарту дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану»	1.2	2022	30 год/1 кредит
3.	«Педагогічний мінімум для вихователів закладів дошкільної освіти» (для вихователів ЗДО)	1.3	2022	30 год/1 кредит
4.	«Використання освітніх технологій у роботі з дошкільниками в сучасних умовах»	1.4	2022	30 год/1 кредит
5.	«Сучасні освітні тренди в дошкільній освіті»	1.5	2022	30 год/1 кредит
6.	«Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»: розвиток загальних та професійних компетентностей»	1.6	2022	30 год/1 кредит
7.	«Особливості роботи вихователя ЗДО в умовах воєнного стану»	1.7	2022	30 год/1 кредит
8.	«Особливості впровадження Базового компонента дошкільної освіти (2021) в умовах дистанційного освітнього процесу»	1.8	2022	30 год/1 кредит
9.	«Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»: шляхи розвитку загальних та професійних компетентностей»	1.9	2022	30 год/1 кредит

10.	«Педагогічний мінімум для вихователя закладу дошкільної освіти» (для педагогічних працівників, які не мають фахової освіти, але здійснюють освітню діяльність у закладі дошкільної освіти і замінюють педагогів, які вибули з різних причин)	1.10	2022	30 год/1 кредит
11.	«Особливості впровадження Базового компонента дошкільної освіти (2021) в умовах дистанційного освітнього процесу»	1.11	2022	60 год/2 кредити
12.	«Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»: шляхи розвитку загальних та професійних компетентностей»	1.12	2023	60 год/2 кредити
13.	«Педагогіка гри»	1.13	2023	30 год/1 кредит
II				
Освітні програми фахових спекурсів				
1.	«Впевнений старт» – крок до Нової української школи»	2.1	2022	30 год/1 кредит
III				
Освітні програми тематичних спекурсів				
1.	«Дистанційна та змішана форми організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти»	3.1	2022	15 год/0,5 кредиту
2.	«Психолого-педагогічна підтримка дитини, яка пережила стрес і горе»	3.2	2022	15 год/0,5 кредиту
3.	«Психолого-педагогічна підтримка учасників освітнього процесу в закладі дошкільної освіти в період дії правового режиму воєнного стану»	3.3	2022	15 год/0,5 кредиту
4.	«Педагогічна підтримка дитини з особливими освітніми потребами»	3.4	2022	15 год/0,5 кредиту
5.	«Особливості організації та завершення освітнього процесу в 2021/2022 н.р. (у період дії правового режиму воєнного стану): змішане та дистанційне	3.5	2022	15 год/0,5 кредиту

	навчання»			
6.	«Використання освітніх технологій творчого розвитку особистості дитини дошкільного віку в сучасних умовах»	3.6	2022	15 год/0,5 кредиту
7.	«Особливості підготовки старшого дошкільника до навчання в школі в сучасних умовах»	3.7	2022	15 год/0,5 кредиту
8.	«Педагогічна підтримка дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної групи ЗДО»	3.8	2022	15 год/0,5 кредиту
9.	«Ефективні практики формування соціально-громадянської компетентності дошкільників»	3.9	2022	15 год/0,5 кредиту
10.	«Моя країна — Україна: національно-патріотичне виховання дошкільників»	3.10	2022	15 год/0,5 кредиту
11.	«Формування толерантних якостей особистості в дитини дошкільного віку»	3.11	2022	15 год/0,5 кредиту
12.	«Використання мистецтва для творчого розвитку особистості дитини дошкільного віку»	3.12	2022	15 год/0,5 кредиту
13.	«Формування мовленнєвої компетентності дошкільника: методичні кейси для вихователя»	3.13	2022	15 год/0,5 кредиту
14.	«Педагогічне партнерство в закладі дошкільної освіти в умовах дистанційного освітнього процесу»	3.14	2022	15 год/0,5 кредиту
15.	«Безпечне та здорове освітнє середовище для дошкільників в умовах дистанційного освітнього процесу: організаційно-методичний супровід»	3.15	2022	15 год/0,5 кредиту
16.	«Як реалізувати освітній напрям «Мовлення дитини» в умовах дистанційного освітнього процесу»	3.16	2022	15 год/0,5 кредиту

17.	«Інтеграція цифрових технологій в освітнє середовище ЗДО»	3.17	2022	15 год/0,5 кредиту
IV Пролонговані методичні заходи (за окремим планом)				
1.	Школа педагогічної майстерності вихователів, вихователів-методистів закладів дошкільної освіти за темою «Розвиток професійної компетентності вихователів закладів дошкільної освіти в умовах упровадження нової редакції Базового компонента дошкільної освіти»	4.1	2023	
2.	Воркшоп за темою «Забезпечення розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Нової української школи в сучасних умовах»	4.2	2023	

Очікувані результати за комплексною програмою

Набуття нових ключових та професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

За підсумками успішного навчання за кожним компонентом комплексної програми видаються відповідні документи:

- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою відповідних курсів (30 год/1 кредит ЄКТС);
- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою відповідних курсів (60 год/2 кредити ЄКТС);
- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою фахових спецкурсів (30 год/1 кредит ЄКТС);
- *сертифікат* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою тематичних спецкурсів (15 год/0,5 кредиту ЄКТС);
- *сертифікат* за участь у пролонгованих методичних заходах (різна кількість годин).